

Fagligt Nyhedsbrev nr. 1

- ✚ Efterløn 1: Regeringens udspil
- ✚ Efterløn 2: Fakta og tal
- ✚ Efterløn 3: Det politiske spil
- ✚ Efterløn 4: Fremtiden – TR møde 2.2.

Regeringens udspil

Så slap katten ud af sækken. Regeringen vil afskaffe alderdommen. Den er ikke konkurrencedygtig. Den skaber ingen vækst i den private sektor. Den fremmer lediggang. Den koster for meget og umuliggør fremtidige skattelettelser. Sådan stod der at læse i et læserbrev i *Politiken* forleden, og der er noget om snakken – men jeg skal advare mod, at vi taler os helt bort fra sagens substans.

Regeringens udspil indebærer, at for alle født efter 1965 (45 årige og derunder) afskaffes retten til efterløn, og samtidig hæves pensionsalderen til 68½ år. For personer født mellem 1965 og 1954 (de 45 – 55 årige) aftrappes efterlønnen gradvis samtidig med, at pensionsalderen i rask tempo hæves med i alt 3½ år til 68½ år. Jf. tabellen.

Født	Efterlønsalder	Pensionsalder	Efterlønsperiode
Før 1954	60	65	5
2. halvår 1954	61	66	5
2. halvår 1955	62	67	5
2. halvår 1956	63	67	4
2. halvår 1957	64	67	3
2. halvår 1958	65	68	3
2. halvår 1959	65	68	3
2. halvår 1960	66	68	2
2. halvår 1961	66	68	2
2. halvår 1962	66½	68½	2
2. halvår 1963	67	68½	1½
2. halvår 1964	67½	68½	1
2. halvår 1965	67½	68½	1
Efter 1965	Ingen	68½	0

Med dette politiske udspil vil uacceptabelt mange kunne se frem til at forlade arbejdsmarkedet med hovedet på kisten. Lars Løkke taler direkte usandt, når han udtaler, at efterlønerne er "lige som alle andre". Nej den typiske efterløner afspejler "det skæve Danmark", dvs. den typiske efterløner er overrepræsenteret af nedslidte, arbejdsløse, dårligt uddannede samt af lønmodtagere fra det såkaldte "Udkantsdanmark". Skal efterlønnen på sigt reddes som en ret til tidlig tilbagetrækning, så skal fokus ligge her.

Fakta og tal

Advarsel: Alderdommen venter!! Nej nu vil Lars Løkke afskaffe alderdommen. Den er ikke konkurrencedygtig.

Antallet af personer på efterløn toppede i 2004 med næsten 180.000 i ordningen. I dag er 121.000 på efterløn. Dette tal vil over de næste 4-5 år falde til under 100.000.

1.1 million danskere betaler efterlønsbidrag. Fordelt på alder er tilslutningen til efterlønsordningen meget ulige fordelt. Blandt de 55-59 årige betaler 87 % af a-kassernes medlemmer til efterlønsordningen. Blandt de 40-44 årige betaler kun 52 % til efterlønsordningen. Alene fra 2008 til 2009 skete der et fald i antal efterlønsindbetalere på 137.000 personer.

Tal fra Dansk Metal viser endvidere, at tilbagetrækningsalderen for personer med efterlønsbevis afspejler efterspørgslen på arbejdskraft. I årene 2006-2009 steg alderen ved overgang til efterløn fra 61,2 til 61,8 år for i 2010 igen at falde svagt til 61.7 år.

Metals medlemmer har i en undersøgelse fra 2009 også svaret på, hvorfor de gik på efterløn. Her begrundede 25 % årsagen med "svigtende helbred". 6 ud af 10 ville have foretrukket at fortsætte på arbejdsmarkedet, hvis muligheden havde været til stede. Det er værd at bemærke, at halvdelen efterlyser bedre seniorpolitiske ordninger med muligheder for en mere gradvis tilbagetrækning.

I sandhedens navn bør det også nævnes, at dagens 60-årige har en restlevetid, der er steget 2½ år over de sidste 10-15 år.

Det politiske spil

Efterlønnen er en reform, der går tilbage til 1979, og den har i alle årene været politisk forankret "hen over midten". Det skal en sådan reform også, hvis befolkningen skal ha' tiltro til den og turde regne med den i deres "seniorplanlægning". Venstres opsigelse af den politiske opbakning til efterlønnen rækker derfor langt videre end den øjeblikkelige valgkamp.

I 1998 fik efterlønsreformen et politisk eftersyn, der åbnede op for en meget lang og dyr bidragsperiode. Betalingen hertil ligger aktuelt på 447 kr. om måneden. Lagt oven i kontingentet til a-kassen og fagforeningen er de tre bidrag eksempelvis for en ledig metalarbejder rigtig mange penge (ca. 1.400 kr.). Da dagpengene i dag ligger på 16.600 kr. om måneden (efter skat på ca. 10.000 kr.), ja så kan alle regne ud, at de tre ordninger står for omkring 15 % af den disponible løn for en ledig. Det er ganske enkelt ikke holdbart - hverken for den ledige eller for fagbevægelsen.

I 2006 fik efterlønnen endnu et politisk eftersyn, hvor der blev indført den automatik, at danskernes fremtidige pensionsalder skal følge den stigende levealder op ad – regnet fra 2019. Med regeringens udspil fremrykkes dette år til 2014.

LO-fagbevægelsen står i efterlønsdebatten med to mega store udfordringer, hvis vi med efterløn forstår en ret til tidlige tilbagetrækning, der adskiller sig fra en førtidspension.

- Hvis efterlønnen er for de nedslidte, er det et problem, at ordningen ikke er tilpasset hertil. Andelen af "nedslidte" efterlønnere udgør et sted mellem 25 – 40 % af samtlige efterlønnere.

- Hvis efterlønnen er for de nedslidte, er det et problem, at halvdelen af LO's medlemmer under 40 år "frivilligt" bortvælger ordningen.

Fremtiden

I skrivende stund arbejdes der i LO-faglige kredse på afholdelse af **en landsdækkende tillidsmandskonference** i Odense den 2. februar med et forsvar af efterlønnen på dagsordenen. Når vi i Industri & Byg ved mere herom, vil tillidsrepræsentanterne blive informeret om dette initiativ.

I Folketinget vil der nu blive indledt forhandlinger om regeringens efterlønsudspil. For oppositionen (og måske også for regeringen) vil det være fristende, at forhandlingerne fra dag ét går op i valgkamp. Det må så ske, men i LO-fagbevægelsen står vi tilbage med selve "sagen".

I LO-fagbevægelsen har vi en bundet opgave i, at fremtidssikre retten til tidlig tilbagetrækning for de nedslidte (og udbrændte). Skifteholdsarbejder – og 68½ år! Sosu-medhjælper – og 68½ år! Idrætslærer – og 68½ år! Den holder ikke – og denne problemstilling rækker videre end den aktuelle valgkamp. Hvis en seniorpolitisk reform som efterlønnen står og falder med farven på den næste statsminister, så er reformen nemlig allerede politisk død.

I LO-fagbevægelsen må man erkende, at den lange og dyre bidragsperiode ikke var og ikke er smart. Den er godt i gang med at afskaffe efterlønnen "frivilligt". LO-fagbevægelsen må gøre op med sig selv, om snakken om "de nedslidte" kun er retorik, der skal åbne døren for, at de friske og raske kan trække sig tidligere tilbage suppleret med, at os i 50'erne - der allerede har fået foræret 2½ års længere levetid – endnu engang fredes, medens "regningen" sendes videre til aldersgruppen under. Med andre ord: Fagbevægelsen er nødt til at levere et holdbart svar på, hvordan efterlønnen langtidssikres som en ret for de nedslidte.

I dette forår går arbejdet i gang med at formulere krav til fornyelsen af 2012-overenskomsterne. Med den forøgede usikkerhed, der nu er skabt omkring efterlønnen, forekommer det oplagt, at der skal helt andre boller på suppen, hvad angår seniorpolitiske ordninger i de private overenskomster. Ordninger, der skal være et svar på nedslidningen og muliggøre en mere gradvis tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet.

Til slut er der grund til at gøre opmærksom på, at der her og nu findes 170.000 ledige hænder. Den største udfordring for Danmark består i, at politikerne kommer med svar på, hvad danskerne skal leve af. Nu har regeringen brugt ti år på værdikamp, og hvad vi kan gøre for at holde udlændingene ude af landet. Linien er nu lagt om. Nu skal der kæmpes om kagens fordeling – skattelettelse til de rige og mere arbejde til de fattige. Jeg savner en regering, der kunne fortælle danskerne, hvordan vi overhovedet får produceret en kage, der er stor nok til os alle.

Med venlig hilsen

Anders Laubjerg

Anders Laubjerg